



FYLKESMANNEN I TELEMARK
Landbruksavdelingen

ÅRSMELDING 2013





ÅRSMELDING 2013

SKOGBRUK

INNHold

Organisasjon	4
Telemarkskogbruket i tall	4
Investeringer i skogbruket	4
Tilskudd fra staten	4
Resultat	5
Tildelt og utbetalt tilskudd	5
Virksomheten	6
Landbrukspolitiske virkemidler	6
Prioriteringer og resultat	6
Kontroller	6
Forvaltningskontroll	6
Resultatkontroll miljø/foryngelse	7
Foryngelseskontroll	7
Skogkultur	7
Ny skogsatsing	7
Skogskader	8
Biller og sjukdommer	8
Vilt og smågnagerskader	8
Brann	8
Flisordningen	9
Veibygging	9
Nye retningslinjer for tilskudd til skogsveier	10
Masterplan for skogsbilveier i Telemark	11
Mai-flommen	12
Høststormer og mer nedbør	12
Skogbruksplanlegging	13
Hogst	14
Tømmermarkeder, skogindustri og sagbruk	16
Skogfond	18
Dyrsku'n 2013	19
Tabeller	20

ORGANISASJON

Fylkesmannen i Telemark er organisert i fire fagavdelinger, administrativ enhet og samordningsstab.

Oppgaver tilknyttet skogbruk er lagt til Landbruksavdelingen. Ledelse og medarbeidere med oppgaver spesielt tilknyttet skogbruk var i 2013 som følger:

Helge Nymoen	landbruksdirektør
Marita Bruun	underdirektør
Ole Jørgen Wefald	fylkesskogsjef
Inger Sofie Bøe Finseth	konsulent
Liv Hanssen	førstekonsulent
Per Kristoffersen	fylkesskogmester
Liv Aakre	fylkesskogmester
Anne Aasdalen	konsulent

TELEMARKSKOGBRUKET I TALL

Kilde: Landsskogtakseringen (taksering 2008 – 2012)

Produktivt skogareal	5 400 000 daa
Stående tømmervolum *	71 473 000 m ³
Årlig tilvekst	1 947 000 m ³
Årlig nyttbart volum **	970 000 m ³
Antall skogeiendommer	6 300 stk.

* Stående tømmervolum, tilvekst og nyttbart volum er oppgitt uten bark. ** Tilsvarende volum av alle treslag for boniteter fra H₄₀ lik 11 og høyere og med driftsveilegde mindre enn 500 meter.

INVESTERINGER I SKOGBRUKET

I 1000 kr	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006
Skogkultur *	18 366	16 713	12 732	13 634	15 043	15 078	12 196	14 653
Skogsveier **	12 690	17 223	14 420	8 590	8 519	8 601	11 160	5 972

* Investeringer i skogkultur med tilskudd ekskl. skogkulturaksjoner mm. ** Investeringen i skogsveier bygd og ombygd med tilskudd, gjelder kostnad for skogsveier ferdig godkjent det enkelte år. Gjelder investeringer med og LUF- og statstilskudd.

TILSKUDD FRA STATEN

I 1000 kr *	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006
Skogkultur	5 106	4 018	2 913	3 266	4 037	4 505	3 659	2 633
Skogsveier	4 424	3 621	4 031	3 505	3 200	2 768	3 371	1 790
Overordnet veiplanlegging	0	0	0	0	0	13	0	0
Skogbruksplanlegging	917	1 295	1 239	2 865	1 800	1 990	2 200	2 000
Drift med taubane, hest o.a.	1	36	81	0	11	25	16	18
Tynning	0	18	51	3	69	3	135	159
Miljøtiltak	305	241	236	24	144	228	208	84
Andre tiltak i skogbruket	123	150	0	0	0	46	95	23
Ekstra skogkultursatsing	311	275	95	410	329	655	263	164
Energiflistilskudd **	1 013	642	409	121	-	-	-	-
Sum utbetalt tilskudd	12 200	10 296	9 055	10 194	9 590	10 233	9 947	6 870

* Gjelder registrert kostnad og tilskudd utbetalt til investeringer det enkelte år uavhengig om tiltakene er ferdige eller ikke. Gjelder både LUF- og statstilskudd. ** Ordningen med flistoltilskudd ble innført i 2009 og avslutta i 2013.

RESULTAT

		2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006
Hogst									
Tømmerhogst (uten ved til brensel)	m ³	523 295	560 015	627 530	608 236	438 651	645 211	624 165	605 982
Bruttoverdi	mill. kr	152	169	213	205	125	222	222	184
Drift med taubane, hest o.a.									
Areal	daa	8	12	0	0	16	30	42	20
Tømmermengde	m ³	43	112	0	0	230	689	535	288
Skogbruksplaner (etter avslutningsår)									
Skogbruksplanlegging	daa	950 000	615 000	0	0	740 000	290 000	0	260 000
Etterregistrering MiS	daa	0	0	0	0	422 000	0	0	20 000
Skogsveibygging (veier ferdig godkjent)									
Nye bilveier	m	5 417	7 714	6 814	2 618	2 720	2 325	5 200	1 320
Ombygde bilveier	m	30 518	41 090	24 440	33 770	27 360	37 065	46 031	27 580
Nye traktorveier	m	3 650	14 810	10 730	7 810	18 980	2 020	3 820	4 550
Ombygde traktorveier	m	2 400	14 450	7 711	3 720	18 230	11 100	6 915	8 000
Skogkultur									
Nyplanting	stk.	1 197 686	1 106 024	927 116	890 881	962 851	1 251 512	944 816	892 509
Nyplanting	daa	9 298	7 416	6 559	5 667	6 666	9 180	8 296	7 175
Etterarbeid	daa	22 314	19 547	17 162	19 622	24 540	21 544	22 549	16 637
Markberedning	daa	2 682	1 233	901	699	808	704	1 486	999
Stammekvisting	daa	49	66	130	179	103	147	194	343

TILDELT OG UTBETALT TILSKUDD 2013

Forskrift- type	Nærings- og miljøtiltak i skogbruket	Ansvar pr. 1.1.2013 **	Tildelt	Inndratt	Utbetalt	Ansvar pr. 31.12.2013**
401	Miljøtiltak i skog	49 012	346 387	49 012	304 827	41 560
406	Skogkultur	0	5 211 585	0	5 203 545	8 040
407	Førstegangstynning	0	0	0	0	0
421	Andre tiltak i skogbruket *	37 850	473 816	31 896	433 816	45 954
482	Skogsveier	7 264 954	3 867 562	66 375	4 025 981	7 040 160
482-S	Flaskehalser skogsveier	65 800	3 107 520	351 173	481 947	2 340 200
405	Taubane, hest o.a.	0	1 290	0	1 290	0
480	Skogbruksplan	1 066 595	5 767 134	1 216 595	917 134	4 700 000
440	Flis	0	1 013 264	0	1 013 264	0
	Sum	8 484 211	19 788 558	1 715 051	12 381 804	14 175 914

* Inkluderer ekstra skogkultursatsing.

** Ansvar ved årsskiftene er tilskudd tildelt skogbrukstiltak, men ikke utbetalt.

VIRKSOMHETEN

LANDBRUKSPOLITISKE VIRKEMIDLER

Statens landbruksforvaltning (SLF) har sammen med fylkesmennene og kommunene ansvaret for å sette i verk viktige deler av nasjonal landbrukspolitikk. SLF bevilger økonomiske virkemidler til skogbruket i Telemark gjennom «Nærings- og miljøtiltak i skogbruket» (NMSK). Fylkesmannen fordeler skogkulturdelen i NMSK videre til kommunene, som igjen bevilger midler til enkelttiltak etter forskrift og egne strategier. Når det gjelder skogsveier og taubanedrift mv. samt skogbruksplanlegging, er det fylkesmannen som bevilger tilskuddene til enkelttiltak.

Telemark ble for 2013 fra SLF tildelt 5,0 mill. kr til skogkultur, til veibygging 3,6 mill. kr og 1,5 mill. kr til skogbruksplanlegging. I tillegg ble det tildelt 2,1 mill. kr

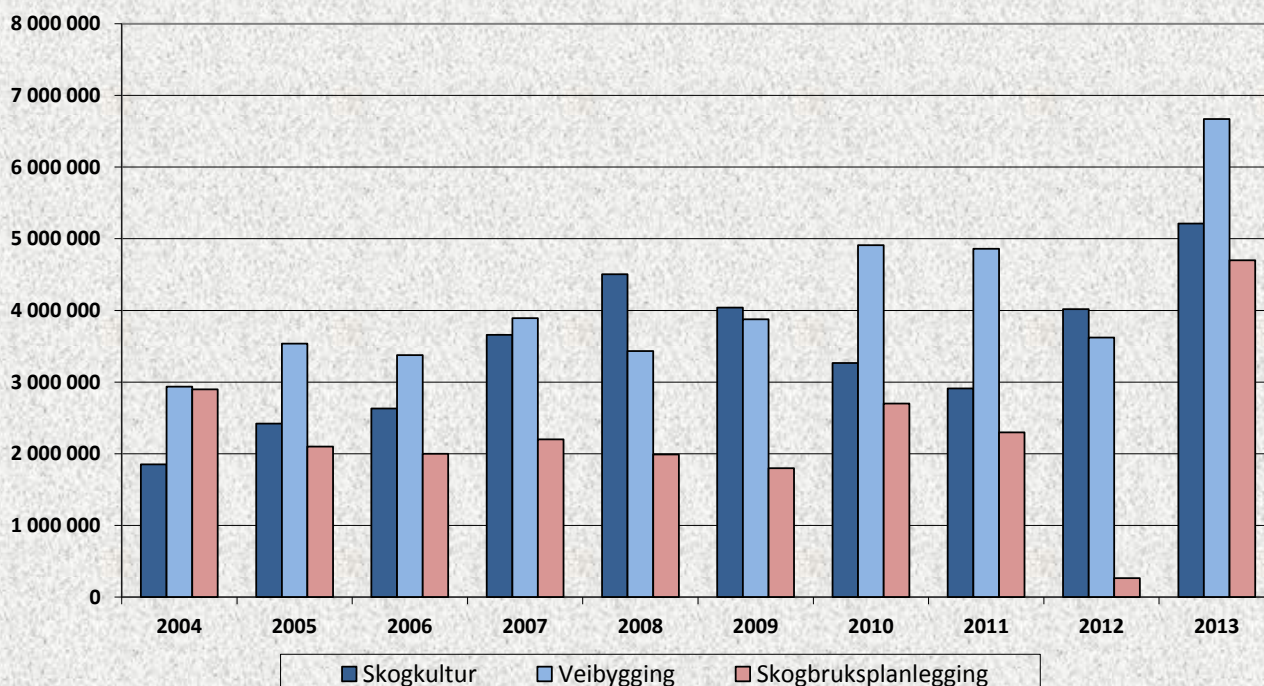
ekstra til modernisering og ombygging av skogsveier i Telemark av ekstra midler i revidert nasjonalbudsjett 21. juni (RNB-midler) og 0,2 mill. kr i tilleggsbevilgning høsten 2013 som ordinære NMSK-midler, altså til sammen 5,9 mill. kr til skogsveier i 2013.

PRIORITERINGER OG RESULTAT FOR 2013

Kommunene har utbetalt kr 5,9 mill. kr til skogkultur, tynning, miljøtiltak i skog og ekstra skogkultursatsing i 2013. Dette er kr 900 000 mer enn SLF's tildeling til Telemark til disse formålene. Sterk innsats i kommunene og prosjektsatsing har økt aktiviteten både med hensyn til planting, rydding av skog, markberedning og prosjektert skogkultursatsing.

FORBRUK TILSKUDD SKOGBRUK - NÆRINGS- OG MILJØTILTAK 2004 - 2013

SKOGKULTUR, VEIBYGGING OG SKOGBRUKSPPLANLEGGING



KONTROLLER

FORVALTNINGSKONTROLL

Det ble foretatt forvaltningskontroll av NMSK-tilskudd til skogkultur i Seljord kommune. Kontrollen var basert på SLFs mal som er brukt siden 2010 samt egne skjemaer. Kontrollen foregikk ved intervju innendørs

og feltbefaringer. Det ble registrert to avvik og gitt to merknader. Generelt er treslagsvalg og kostnadsnivå tilfredsstillende. På plantefelt er det generelt nok planter til å oppfylle bærekraftforskriftens minstekrav.

RESULTATKONTROLL MILJØ/FORYNGELSE

Det ble trukket ut 120 felt for resultatkontroll foryngelse/miljø i Telemark. Fylkesmannen har sjekket forholdet mellom oppgitt bonitet, plantetall pr. daa og konklusjon om foryngelsen på samtlige skjemaer. Kommunenes innrapportering på disse parametrene har blitt markant bedre og var svært konsistente i 2013. Resultatene sammenstilles nasjonalt og presenteres i en rapport fra Norsk institutt for skog og landskap.

SKOGKULTUR

Sammenliknet med 2012 økte det registrert nyplantingsarealet med 25 %. Det er registrert 8 % flere utsatte planter. Det ble utført mekanisk ungsogpleie på 22 137 daa i 2013. Det er en økning på 13 % siden 2012. Markberedningsaktiviteten økte med 118 %.



Gjødsling av skog, Notodden

Foto: Hans Jørgen Aase

Tidlig på nittitallet ble det i Telemark satt ut ca 5 granplanter pr m^3 avvirka grantømmer. I 2012 blei det satt ut 3 planter pr. m^3 avvirka grantømmer.

Det er langt igjen til optimalt investeringsnivå for skogkultur. Utviklingen i stående volum er avhengig av avvirkingen og skogbehandlingen.

Skogen i Telemark binder årlig om lag 1,5 millioner tonn CO_2 i ren tømmer tilvekst. Ser en bort fra klimaendringenes effekt på vekstfaktorene, reduseres bindingsnivået i framtida på grunn av underoptimal plantetetthet og unødvendig ventetid på naturlig foryngelse.

FORYNGELSESKONTROLL

Daværende statsråd Lars Peder Brekk satte i 2010 fokus på kontroll av og oppfølging av foryngelsesplikten. I 2013 ble 135 skogeiere med mer enn 250 m^3 granavvirking og uten registrert planting i skogfondregnskapet utvalgt av Statens landbruksforvaltning for videre oppfølging. Det er kommunenes ansvar å følge opp disse. Ikke alle kommunene ble ferdig med dette.

NY SKOGSATSING

AT Skog ønsker å satse mer på å øke aktiviteten innen planting og ungsogpleie de kommende årene. De fikk innvilga midler fra Fylkesmannen for å styrke sin organisering innen skogkultur fra sommeren 2012.



Ungskogpleie med motorryddesag.

Foto: Hans Jørgen Aase

AT Skog har ansatt en skogkulturleder med dette fagområdet som hovedfokus i Telemark. Det ble utbetalt 75 000 kr av fylkesinntrukne rentemidler i 2013. Fylkesmannen åpner for videre støtte i et år.

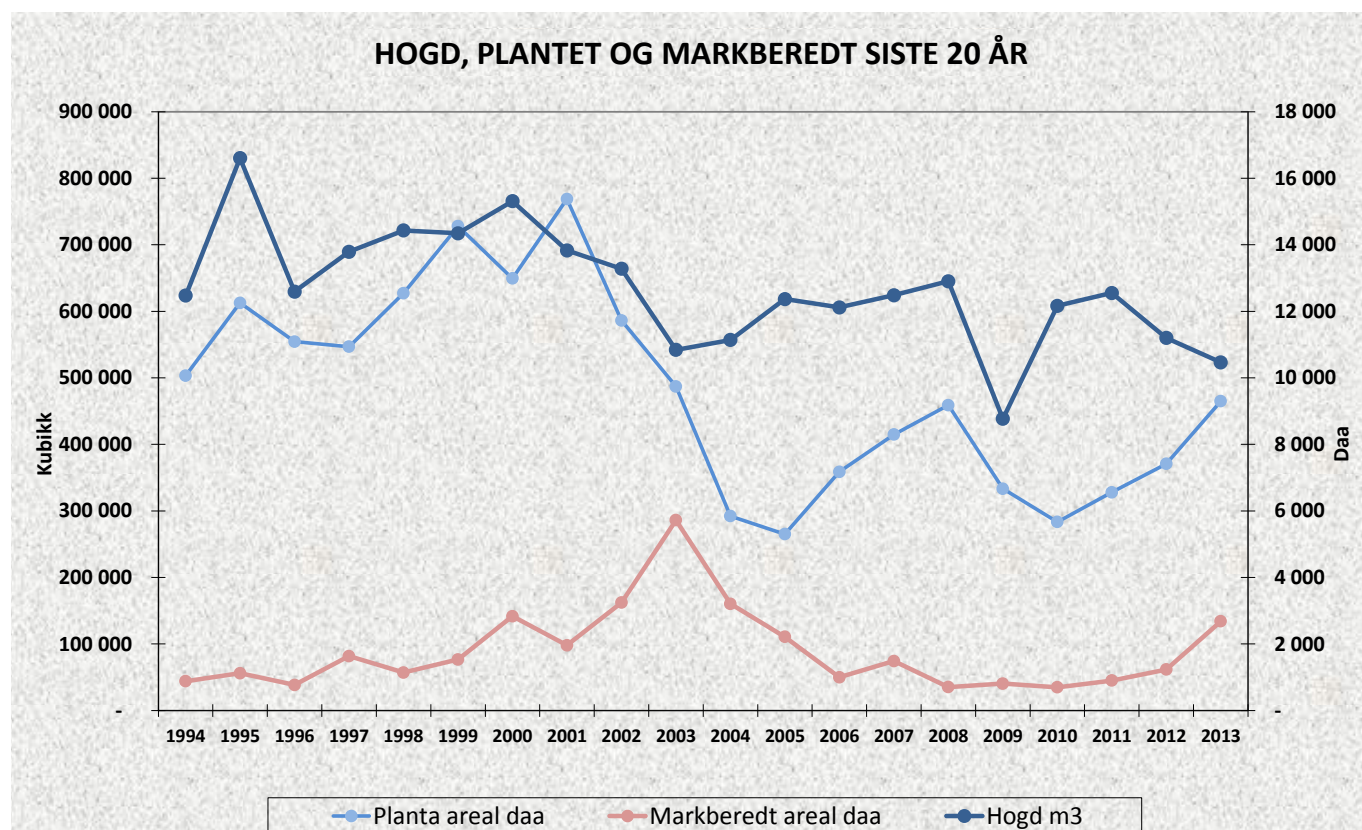


Skogplanting

Foto: Hans Jørgen Aase

TILTAK	Aktivitet	Totale kostnader kr
Nyplanting	9 298 daa	4 275 016
Supplerings- planting	77 285 stk.	317 812
Ungskogpleie	22 137 daa	8 397 695
Markberedning	2 682 daa	712 940
Stammekvisting	49 daa	16 987

TILTAK	Gjennomsnittskostnader
Markberedning	266 kr/daa
Nyplanting	3,57 kr/stk.
Suppleringsplanting	4,11 kr/stk.
Ungskogpleie, mekanisk	379 kr/daa
Kjemisk behandling etterarbeid	233 kr/daa
Stammekvisting	347 kr/daa



SKOGSKADER

BILLER OG SJUKDOMMER

Kommunene rapporterer om små angrep av stor og liten granbarkbille i 2013.

I 2008 ble det registrert askeskudd-sjuka for første gang i Telemark. Sjukdommen spredte seg kraftig i 2009. Spredningen ser ut til å ha gått langsommere etterpå, men var registrert i 14 av 18 kommuner i Telemark i 2013. Videre spredning er svært sannsynlig, og angrepne trær forventes å dø.

VILT OG SMÅNAGERSKADER

16 av 18 kommuner rapporterer om ingen eller få smånagerskader i 2013. En kommune rapporterte om noen slike skader.

BRANN

Det er rapportert om en skogbrann i Tuddal i Hjarptdal kommune 14. juli 2013 som raskt ble slukket. Det var også en mindre skogbrann i Drangedal i 2013.

FLISORDNINGEN

Flisordningen som kom i stand i forbindelse med krisen i tømmermarkedet i 2009 ble avviklet ved utgangen av 2013.

Ordningen varte i 5 år og skulle også bidra til å utvikle verdikjeden og markedet for energiflis basert på skogsvirke. Energiflistilskuddet har gått til hogstavfall (grot), virke fra kulturlandskapspleie, ungskogpleie, veikantrydding, lauvskog og førstegangstynning.

I Telemark ble det utbetalt 1,01 mill. kr i 2013 til ordningen og 2,19 mill. kr i hele perioden fra 2009-2013.



Oppmåling av energiflisvirke, Heddal.

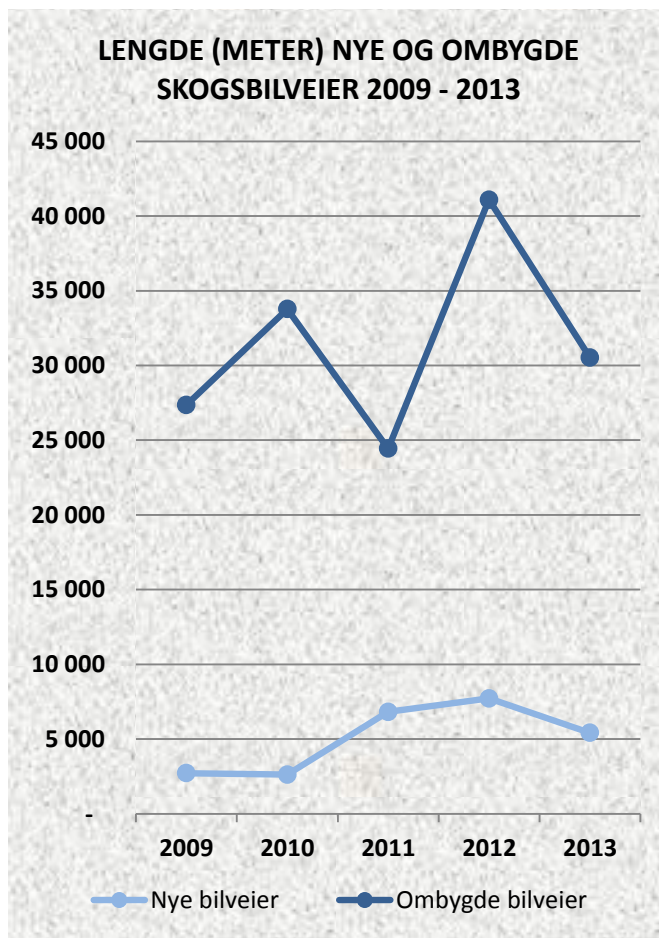
Foto: Hans Jørgen Aase

VEIBYGGING

Det ble ferdigbygd 5,4 km nye skogsbilveier i Telemark i 2013. Dette kostet til sammen 3,90 mill. kr til en pris på 720 kr pr meter i gjennomsnitt. Dette er en nedgang på 2,3 km i forhold til 2012, men allikevel noe over gjennomsnittet de siste årene. Prisnivået har økt med 82 kr/m siste år, og 192 kr mer enn gjennomsnittet siste 5 år. Mange forhold påvirker prisen pr. løpemeter skogsvei, men mer bruk av sprengt fjell i lagene i veikroppen gir normalt økte priser og byggekvalitet.

Det ble ferdig ombygd 30,5 km skogsbilveier til en kostnad på 8,29 mill. kr til en pris på 272 kr pr meter i gjennomsnitt. Prisen pr meter for ombygging har økt med 49 kr/m siste år, og med 75 kr/m i forhold til siste 5 års gjennomsnitt på 197 kr pr meter. Lav kostnad pr meter for ombygging skyldes delvis at deler av strekninger som ombygges bruker deler av eksisterende vei i det nye veilegemet, ikke alle stikkrenner trengs å skiftes ut mv.. Samtidig oppgis ved godkjenning også løpemeter vei som inneholder enklere tiltak enn ombygging.

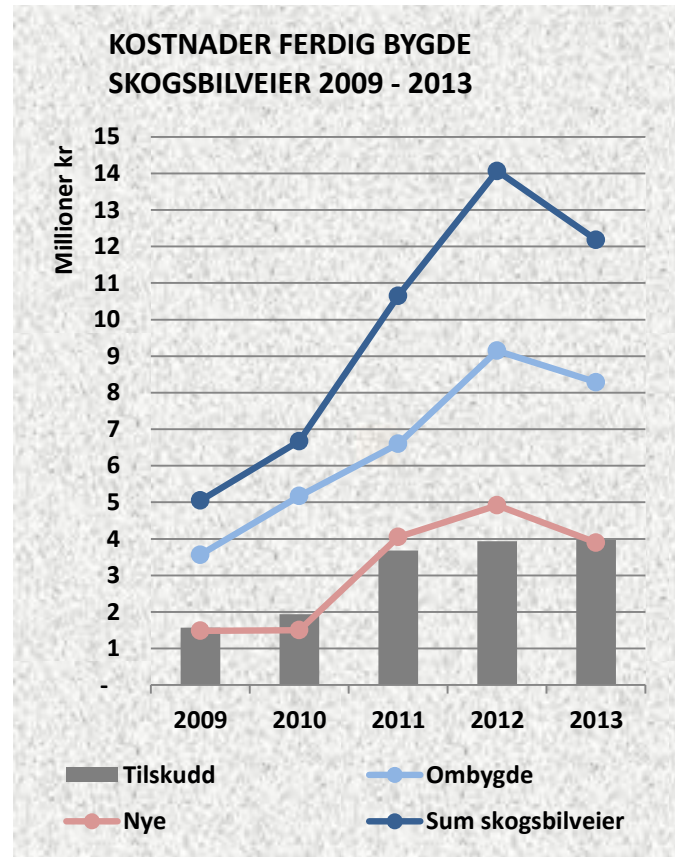
Den ekstra bevilgningen i revidert statsbudsjett i juni og ekstra midler på til sammen 2,3 mill. kr ga en samlet mengde tilskudd på 6,9 mill. kr til Telemark, et viktig bidrag for gjennomføring av veibyggingen i 2013.



NYE RETNINGSLINJER FOR TILSKUDD TIL SKOGSVEIER

Nye retningslinjer for søknader om tilskudd til skogsveier Telemark, fastsatt 20. desember 2012, ble lagt til grunn ved for behandlinger av nye søknader i 2013. Retningslinjene inneholder hva det skal legges vekt på ved fastsettelse av tilskudd, tilskuddssatser og hvilke veianlegg som skal prioriteres med tilskudd. Skogsbilveianlegg bygd med høy kvalitet og holdbarhet gis høyest prioritet ved tildeling av tilskudd. Fylkesmannen har i satt fokus på krav til byggeplaner, byggeteknikk og tiltak for å hindre utgraving og erosjon i forbindelse med nedbør og flom. Minste dimensjon på stikkrenner er satt til 400 mm for skogsveier som mottar tilskudd.

I retningslinjene er det satt frister for innsending og behandling av søknader. Hovedtyngden av tilskuddet ble tildelt veianlegg for søknader kommet inn til første fristen 10. mars.



Skogsbilveien Storebøveien, Nome kommune - bygd på sprengt fjell

Foto: Christian Kleven-Skrettingland



MASTERPLAN FOR SKOGSBILVEIER I TELEMARK

Prosjektet Masterplan for skogsbilveier i Telemark ble ferdig i 2013, et 5-årig prosjekt med registrering av tilstanden på eksisterende skogsbilveier, enkle planer for tiltak på skogsveier og kompetansebygging.

Prosjektplan ble utarbeidet i 2008 og arbeidet med gjennomføring av prosjektet startet opp for fullt i 2009. Det ble gjennomført en rekke møter med virksomheter med erfaringer fra skogsveiprosjekter og innhentet rapporter og erfaringer fra flere andre fylker. Dette for å få et best mulig resultat for framtidige tiltak på skogsbilveinettet i Telemark og nytte for transport med tømmerbiler.

Bø i Telemark ble valgt som testkommune. I samsvar med prosjektplanen og resultater fra testkommunen ble det gjennomført et oppstartmøte med lokale aktører i hver kommune. Informasjonsskriv ble sendt alle skogeiere i kommunen. Det ble gjort en prioritering av hvilke veier som skulle registreres i kommunen i samarbeid med skogbrukssjef, skogbruksleder og transportører. Skogeiere som ikke fikk sin vei prioritert kunne også melde inn sin vei til registrering.



Bruinspeksjon Grønnsjøveien, Løvenskiold-Fossum

Foto: P.K.

Det har blitt registrert og laget kart og rapporter for 482 veianlegg. Rapportene ble sendt ut fortløpende til formennene for veianleggene i perioden 2009 – 2013.

Dette utgjør 1168 km vei, ca. 25 % av skogsbilveinettet på ca. 4 800 km i Telemark.

Det er laget en oversikt for hver kommune over hvilke veier som er registrert og gjennomført en analyse mot eksisterende skogdata for å belyse skogområder uten veidekning. Resultater fra registreringene viser at det er stort behov for opprustning og vedlikehold. Mange av veiene bærer preg av manglende vedlikehold over tid og at tiden er moden for en opprustning til en moderne standard. Tiltakene det ble registrert størst behov for er kuv, skraping og rensk av veibane, slitelag, kantrydding, grøfterens, stikkrenner og utbedring av snuplasser.



Ombygging av skogsbilvei, Fritzøe Skoger

Foto: Per Kristoffersen

I løpet av prosjektet har Fylkesmannen i Telemark og AT Skog registrert økt interesse fra skogeiere når det gjelder opprustning av skogsbilveier. Det er samtidig en økning i antall tilskuddssøknader og at de søknadene som kommer inn bærer preg av tyngre inngrep og bruk av økt kvalitet på massene til bruk i oppbygging av veikroppen.

Av kompetanseoppbygging er det gjennomført 2-dagers veisamlinger i november 2011 og juni 2012 som inneholdt sentrale tema ved skogsveibygging.

Samlingen i november 2011 ble gjennomført i Skien og Siljan kommuner med befaringer hos Fritzøe Skoger i Siljan og Kjøse med fokus på moderne byggeteknikk for skogsbilveier, bruk av mobile knuseverk for sprengt stein til veikroppen og topplag, kostnadskalkyler, ny

veileder om skogsveier og skredfare, bruer på skogsveier og endringer i veinormaler.

Veisamlingen i juni 2012 ble gjennomført i Bø og Nome kommuner med fokus på byggeteknikk, stikking av kurver, dimensjonering av stikkrenner, kvaliteter på knust grus og fjell, nye krav til snuplasser, anbudsdokumenter, nye vedtekter for skogsveiforeninger mv..

Målgruppe for fagsamlingene var ansatte med skogsveier/skogbruk som arbeidsfelt i offentlig og privat forvaltning samt ansatte i store private skogeiendommer i Telemark.

I prosjektet er veitilstanden registrert digitalt og kartfestet ved bruk av håndholdt PDA (personlig digital assistent) i felt. Registreringene er gjennomført i felt av AT Plan v/Jens Stub-Jakobsen og Torfinn Ryen.

MAI-FLOMMEN 2013

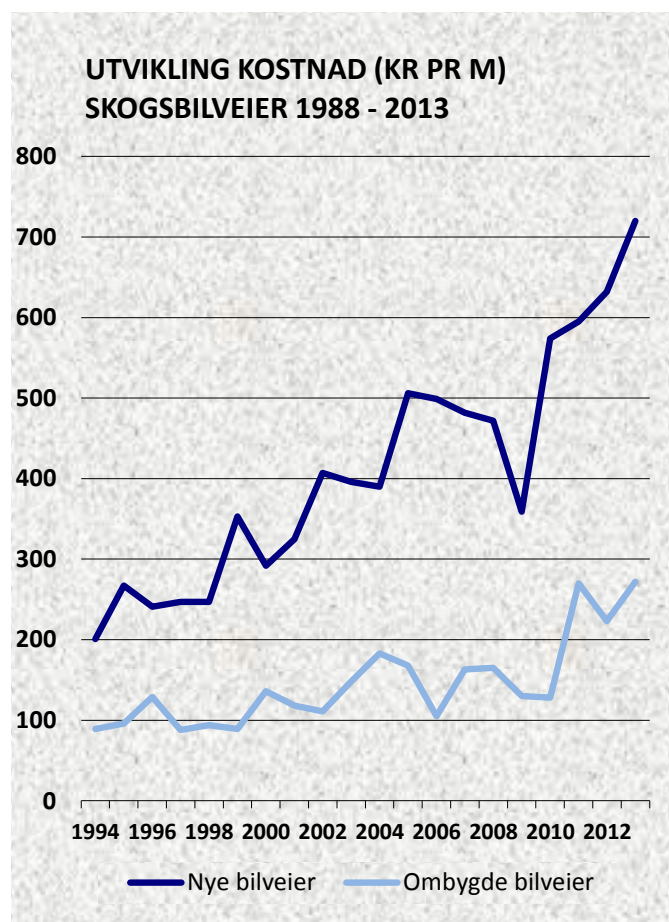
Det ble registret to store hendelser med nedbørsmengder i Telemark i mai 2013, kraftig nedbør 16. mai i områder ved Atrå og Rjukan med

nedbørsmengder opptil 50 mm på få timer og ekstreme nedbørsmengder i Skien 23. mai. Selv om skader på offentlige veier og anlegg, privatboliger mv. ble mest omtalt på nyhetene ble det også betydelige skader og slitasje på skogsveinettet i områdene. Månedsnedbøren i mai 2013 for hele landet var 150 % av normalen, og er blant de 10 våteste i en serie som går tilbake til 1900. Regionen Østlandet registrerte den våteste mai-månedens noensinne. Den våteste værstasjon i landet i mai var Godal (Skien, Telemark) med 267,2 mm (311 % av normalen).

HØSTSTORMER OG MER NEDBØR

Høsten 2013 var preget av mye dårlig vær, storm og nedbør, som igjen førte med seg en del flom- og rasskader.

Vestsiden av Heddalsvatnet i Notodden ble rammet av kraftig nedbør 5. og 6. august som lokalt ble målt til mer enn 90 mm i løpet av kort tid, og dette er i flg. Meteorologisk institutt langt mer enn 200-årsflommen for området. Nedbørsmengdene førte til store skader på skogsveinettet og offentlig veinett i området.



Stikkrenner som skiftes ut, etter kraftig nedbør i Skien, juni 2013

Foto: Per Kristoffersen

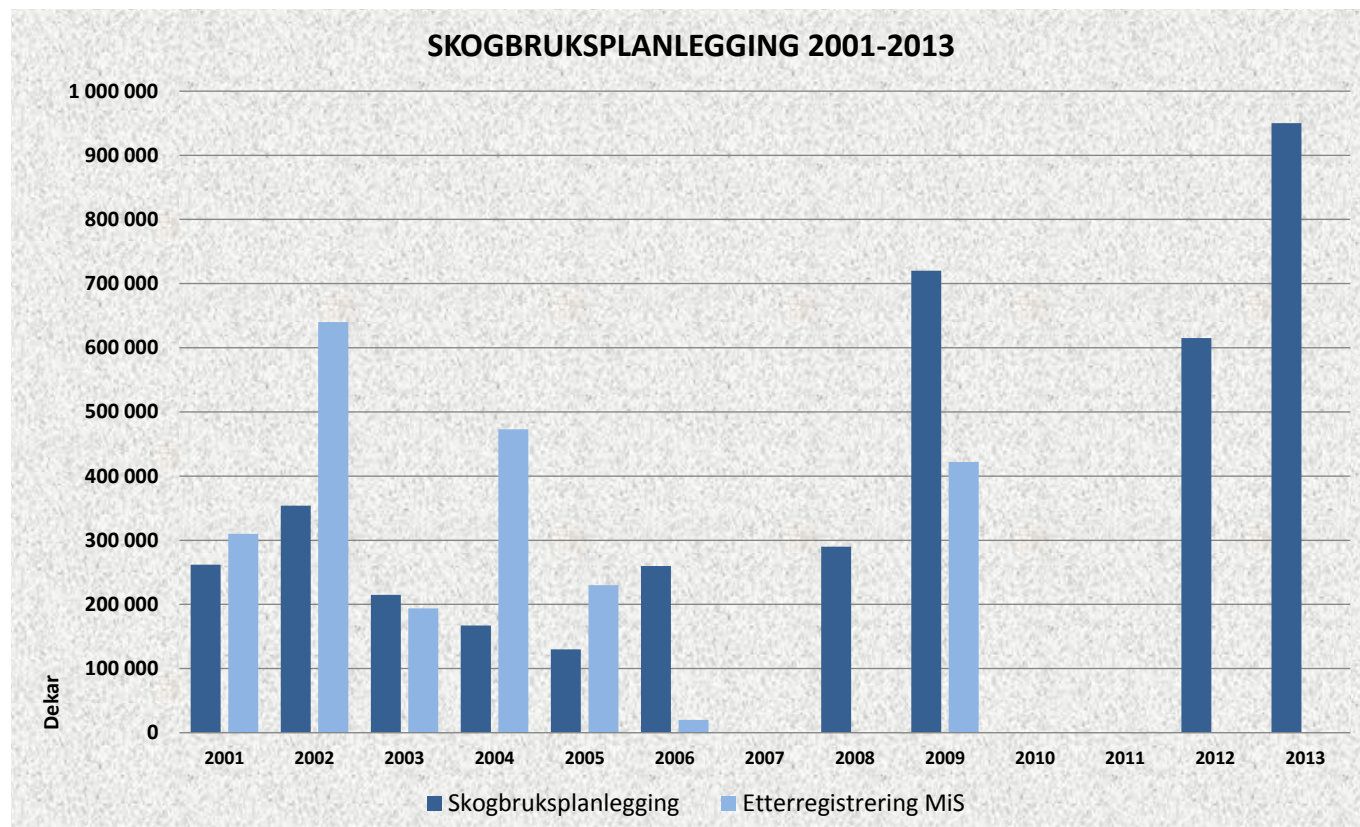
SKOGBRUKSPLANLEGGING

Skogbruksplan med miljøregistreringer legger grunnlag for at skogeieren tar hensyn til viktige leveområder for sjeldne arter i sitt arbeid, og sikrer skogeieren markedsadgang for sitt tømmer.

Skogbruksplanlegging med miljøregistreringer ble avsluttet i Hjartdal, Siljan og Skien i 2013. I tillegg ble det utført en revisjonstakst hos Løvenskiold Fossum i

Skien. I Porsgrunn forventes skogbruksplanene å være ferdige sommeren 2014. Det er startet opp skogbruksplanlegging som fellestakst i Nissedal i 2012 og i Drangedal i 2013.

Det ble utbetalt 917 000 kroner i statlig tilskudd til skogbruksplanlegging i 2013.



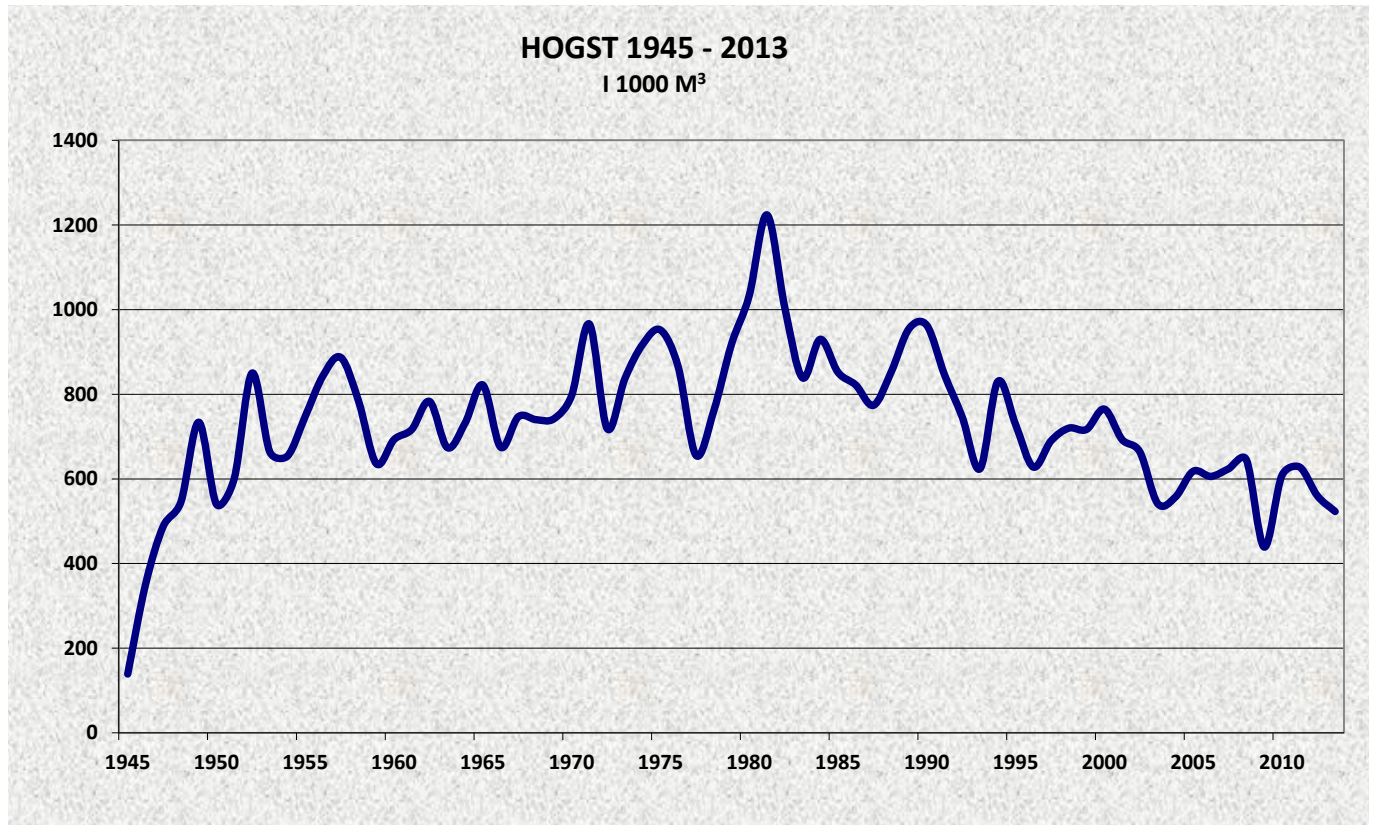
Laftetømmer, Notodden

Foto: Hans Jørgen Aase

HOGST

Hogsten i Telemark var på 523 295 m³ i 2013. Dette er en reduksjon på 6 % i forhold til året før. Det er rom for å øke hogsten betraktelig. Fylkesmannen mener

fortsatt at 900 000 m³ er et rimelig mål for avvirkningsnivået i Telemark, forutsatt tynning og jevn fordeling på eiendommer.



Tømmerlunner i Lisleherad, Notodden kommune

Foto: Hans Jørgen Aase



Vinterhogst i Breisås, Bø kommune

Foto: Hans Jørgen Aase



Skogsdrift med Kockums Garret - rammerstyrt traktor fra 60 – 70-tallet, Drangedal

Foto: Per Kristoffersen

TØMMERMARKEDER, SKOGINDUSTRI OG SAGBRUK

Etter 133 års drift ble Union fabrikk i Skien nedlagt i 2006, noe som naturlig nok har medført store endringer i tømmerflyten i Telemark. Union hadde et forbruk på opp mot 600 000 m³ massevirke og flis årlig. I dagens Telemark produserer Vafos Pulp AS i Kragerø ubleka slipemasse med basis i et årlig forbruk på ca. 80 - 100 000 m³ gran massevirke. Tømmeret til Vafos blir i hovedsak transportert på tradisjonell måte, direkte fra skogen til fabrikk med tømmerbil. Med unntak av dette volumet må nå det meste av massevirket eksporteres ut av fylket på jernbane eller båt. Det samme gjelder flis fra Telemarksbruket AS i Bø. Med økte volumer er det behov for utbedring av tømmerterminaler både for opplasting til jernbane og til båt.

Det foreligger nå planer om utvidelse av tømmerkaia på Herre i Bamble kommune. Dette er en dypvannskai, med det offisielle navnet AT Terminal AS. AT Skog SA eier og driver terminalen, mens Nortømmer AS har avtalefestet rett til utskiping av tømmer. I 2013 ble det utskipt et volum på 135 000 m³ tømmer. Kaifronten ønskes utbedret og forlenget til 120 m lengde. Dette vil gi mulighet for lagring av 2500 - 3000 m³ langs kaifront som kan lastes direkte med kranen på båten. Et spennende alternativ som blir vurdert er å bruke tre som byggemateriale både i konstruksjon og kaidekke. Terminalen på Herre er inne i en søknadsprosess for å

få tilskuddsmidler til kaianlegg fra Landbruksdirektoratet.

Markedet for massevirke ble kraftig påvirket av nedleggelsen i august av fabrikken til Sødra på Tofte som ble stengt i august. Hellefoss konsernet gikk konkurs i mars og produksjonen på Vafos stengte ned, men kom i gang igjen i august med nye eiere. Denne skogindustrien stod som avtaker for mer enn 80 % av massevirke fra Telemark de siste årene. Prisene på massevirke falt markant og det ble etablert nye markeder med eksport av massevirke for å kompensere for bortfallet av treforedlingsindustri i Norge. Eksporten av massevirke til utlandet har gått med båtlaster til Tyskland og innenlands til Borregård. Massevirke fra øvre deler av Telemark har gått på jernbane til Sverige og til mottakere i Norge.

Sagtømmer fra Telemark går til sagbrukene til Bergene Holm i Larvik og Åmli og til Moelven, Telemarksbruket Bø. Sommeren 2013 ble det bygget helt ny saglinje hos Bergene Holm på Jordøya i Åmli, og dette vil gi økt mulighet for skurtømmer fra Vest-Telemark. Sagtømmer av gran er også blitt eksportert til Sverige og Tyskland i 2013. Kursen på euro styrket seg vesentlig i forhold til norske kroner i 2013 samtidig som det var underskudd på sagtømmer i disse landene.



AT Skogs tømmerkai på Herre, Frierfjorden – Bamble kommune

Foto: Per Kristoffersen



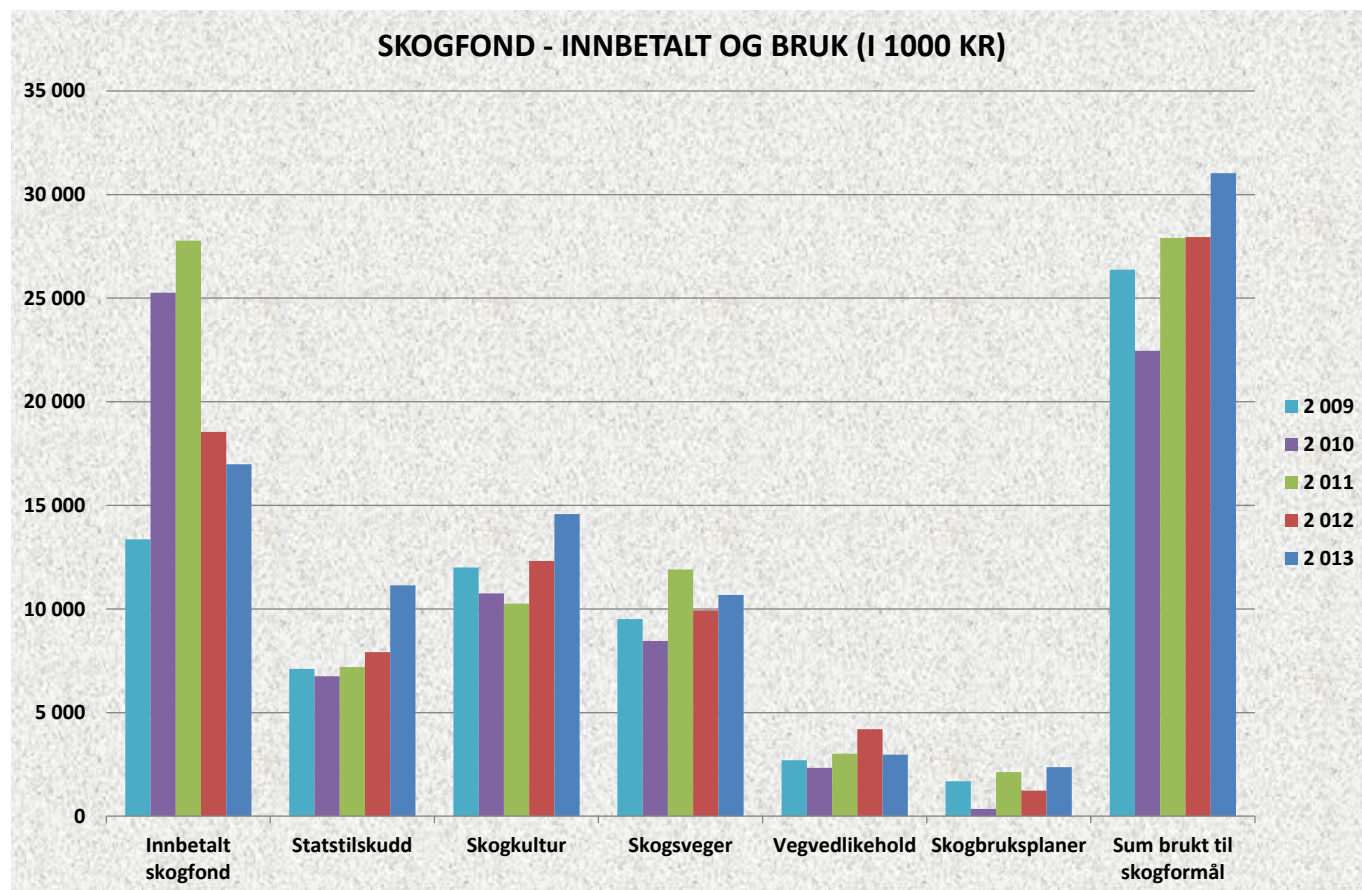
Tømmerkaia på Herre

Foto: Per Kristoffersen

SKOGFOND

Skogfondet er et viktig skogpolitisk virkemiddel og det viktigste økonomiske grunnlaget for investeringer i skogbruket. Skogeiere er pliktig til å sette av mellom 4 og 40 % av brutto tømmerverdi ved hogst til skogfondet. Ved bruk av skogfond gis det 85 %

skattefordel på gitte skogbrukstiltak. Skogeierne i Telemark har betydelige beløp inntående på skogfond, saldoen ved utgangen av 2013 var 87,3 mill. kroner. Dette er en nedgang på 4,2 mill. fra året før, noe som er positivt.



Skog i vekst ved Kil, Kragerø kommune

Foto: Per Kristoffersen

DYRSKU'N 2013

Det var på nytt duket for Dyrsku'n i Seljord 2. fredagen i september, en folkefest med husdyr, landbruk, husflid, handverk, kultur og handel, og mye folk.

Telemark Skogselskap, AT Skog, NJFF Telemark, Sørve VGS og Fylkesmannen Telemark arrangerte stand på den tradisjonelle skogplassen sentralt på Dyrsku'n.



Sørve videregående skole arrangerte motorsagtevlning på Dyrsku'n

Foto: Per Kristoffersen



Dronninga i Elferdalen naturreservat, Notodden kommune

Foto: Hans Jørgen Aase

TABELLER

HOGST 2013

PRIVATE, KOMMUNALE OG OFFENTLIGE SKOGER

	TØMMER FOR SALG						VED TIL BRENSSEL **			SAMLET AVVIRKNING		
	Gran kbm	Furu kbm	Lauv kbm	Ved * kbm	Sum kbm	Bruttoverdi kr	Bar kbm	Lauv kbm	Brutto kr	Sum kbm	Bruttoverdi kr	Eiere antall
Porsgrunn	6 600	278	242	1 153	8 273	2 163 178	170	660	190 500	9 103	2 353 678	26
Skien	70 048	16 482	1 128	2 764	90 422	26 898 227	640	3 200	896 000	94 262	27 794 227	75
Notodden	36 775	36 933	129	1 349	75 186	22 062 388	200	3 000	940 000	78 386	23 002 388	83
Siljan	43 833	1 215	999	2 527	48 574	15 138 015	400	2 000	560 000	50 974	15 698 015	9
Bamble	15 752	5 347	738	1 559	23 396	6 573 312	200	1 000	286 000	24 596	6 859 312	63
Kragerø	3 321	1 792	325	599	6 037	1 631 366	200	900	300 000	7 137	1 931 366	22
Drangedal	11 633	11 295	896	1 353	25 177	7 273 010	500	1 600	600 000	27 277	7 873 010	72
Nome	24 486	14 733	620	1 498	41 337	11 540 185	300	1 900	625 000	43 537	12 165 185	65
Bø	6 482	6 442	134	477	13 535	3 546 895	200	1 200	395 000	14 935	3 941 895	40
Sauherad	16 432	5 730	568	1 446	24 176	6 334 011	250	1 500	495 000	25 926	6 829 011	54
Tinn	20 555	7 773	218	255	28 801	8 247 704	200	1 500	400 000	30 501	8 647 704	42
Hjartdal	16 592	7 406	-	339	24 337	6 956 714	100	700	218 000	25 137	7 174 714	41
Seljord	8 398	1 649	15	25	10 087	2 791 869	200	300	105 000	10 587	2 896 869	19
Kviteseid	18 721	10 365	156	468	29 710	8 465 437	200	1 000	330 000	30 910	8 795 437	52
Nissedal	7 415	19 762	201	449	27 827	8 532 121	200	800	270 000	28 827	8 802 121	50
Fyresdal	10 497	15 159	233	398	26 287	7 902 474	-	250	75 000	26 537	7 977 474	41
Tokke	9 459	554	31	73	10 117	2 807 404	500	750	300 000	11 367	3 107 404	38
Vinje	9 218	645	11	142	10 016	2 776 939	200	350	147 000	10 566	2 923 939	18
Sum 2013	336 217	163 560	6 644	16 874	523 295	151 641 249	4 660	22 610	7 132 500	550 565	158 773 749	810
Sum 2012	363 788	176 555	8 059	11 613	560 015	169 171 240	4 400	23 350	7 626 000	587 765	176 797 240	995
Sum 2011	393 559	215 329	7 068	11 574	627 530	213 352 193	4 175	23 800	8 127 500	655 505	221 479 693	1 103
Sum 2010	366 913	223 838	8 600	8 885	608 236	205 071 707	5 040	23 550	8 206 550	636 826	213 278 257	1 064
Sum 2009	259 943	165 771	6 522	6 305	438 541	125 531 434	3 850	18 150	5 791 500	460 541	131 322 934	967
Sum 2008	395 750	232 525	9 109	7 827	645 211	222 245 171	4 750	19 850	6 376 000	669 811	228 621 171	1 238
Sum 2007	390 264	218 519	8 108	6 089	624 165	222 418 504	5 920	20 700	6 796 000	650 785	229 214 504	1 319
Sum 2006	374 456	217 413	8 821	5 292	605 982	183 739 252	4 360	18 670	6 097 750	629 012	189 837 002	1 757
Sum 2005	364 819	242 189	6 294	5 104	618 406	186 726 770	5 505	21 675	6 655 350	645 586	193 382 120	1 303
Sum 2004	366 891	184 497	5 569	-	556 957	166 400 811	6 390	21 243	6 834 218	584 590	173 235 029	1 251

* Tall fra VSOP (virkesdatabase for skog)

** Tall hentet fra kommunenes statistikk



Tømmerdrift i Notodden kommuneskoger, Kålidalen.

Foto: Hans Jørgen Aase

SKOGKULTUR 2013

	FORARBEIDE		FORYNGELSE, NYANLEGG			SUP- PLERINGS- PLANTING	UNGSKOOGLEIE		KOSTNADER		SKOGEIERE M/SKOG- KULTUR antall
	Flate- rydding daa	Kjemisk behandl. daa	Mark- beredning daa	Planting			Mekanisk daa	Kjemisk daa	Totalt kr	Pr m ³ hogd kr/m ³	
				daa	stk.						
Porsgrunn	14	12	-	107	18 850	50	35	12	230 590	28	13
Skien	41	1	46	1 495	242 385	28 450	253	1	3 191 098	35	74
Notodden	43	32	452	782	103 340	6 870	248	32	1 846 980	25	74
Siljan	20	-	-	1 122	159 216	-	27	-	1 283 070	26	8
Bamble	42	-	2	222	28 690	1 500	128	-	715 420	31	42
Kragerø	3	-	-	122	19 225	975	-	-	561 670	93	25
Drangedal	-	-	-	462	54 030	2 420	25	-	1 345 246	53	45
Nome	68	-	185	510	92 010	10 710	364	-	1 406 082	34	52
Bø	30	-	90	256	37 760	11 730	159	-	856 136	63	42
Sauherad	-	-	38	380	57 540	1 980	237	-	806 011	33	49
Tinn	-	-	401	815	90 910	-	737	-	902 084	31	41
Hjartdal	-	-	-	185	25 500	-	445	-	426 121	18	32
Seljord	-	20	-	28	7 700	-	40	20	200 460	20	17
Kviteseid	44	-	615	358	51 770	4 500	337	-	742 714	25	33
Nissedal	-	-	-	183	31 710	2 000	2 090	-	1 062 855	38	29
Fyresdal	-	-	757	369	62 900	600	-	-	1 670 416	64	47
Tokke	76	-	96	1 581	73 500	2 000	768	-	792 746	78	33
Vinje	-	-	-	321	40 650	3 500	82	-	326 135	33	14
Sum 2013	381	65	2 682	9 298	1 197 686	77 285	5 975	65	18 365 834	35	670
Sum 2012	1 145	73	1 233	7 416	1 106 024	22 125	19 328	219	16 712 845	30	582
Sum 2011	1 585	83	901	6 559	927 116	39 540	17 048	114	12 732 306	20	517
Sum 2010	1 077	104	699	5 667	890 881	53 285	19 622	379	12 984 232	20	624
Sum 2009	1 249	90	808	6 666	962 851	29 411	24 268	272	15 042 642	23	673
Sum 2008	680	78	704	9 180	1 257 512	24 275	21 230	314	15 077 603	25	694
Sum 2007	413	65	1 486	8 296	944 816	25 910	22 413	136	12 196 048	20	665
Sum 2006	346	156	999	7 175	892 509	42 968	16 288	349	14 652 937	24	628
Sum 2005	521	430	2 214	5 303	757 152	35 310	26 064	531	11 296 323	18	718
Sum 2004	517	191	3 206	5 844	788 888	85 685	22 776	871	10 193 519	18	683



Furuforyngelse, Heddal

Foto: Per Kristoffersen

SKOGSVEIER BYGD 2013

	BILVEIER								TRAKTORVEIER								TOTALE
	NYE				OMBYGDE				NYE				OMBYGDE				KOSTNADER
	stk	m	kr	kr/m	stk	m	kr	kr/m	stk	m	kr	kr/m	stk	m	kr	kr/m	kr
Porsgrunn																	-
Skien	1	127	42 770	337	7	11 442	2 253 687	197	1	750	125 400	167					2 421 857
Notodden	3	2 575	1 532 597	595	3	3 300	597 572	181									2 130 169
Siljan					1	476	250 000	525									250 000
Bamble					2	2 450	1 436 400	586									1 436 400
Kragerø																	-
Drangedal																	-
Nome	1	285	403 324	1415	4	7 900	2 043 932	259	1	300	30 000	100					2 477 256
Bø																	-
Sauherad					1	1 000	340 000	340					1	300	60 900	203	400 900
Tinn																	-
Hjartdal																	-
Seljord					2	600	641 750	1070									641 750
Kviteseid	1	400	217 674	544	2	1 450	464 956	321					1	1 500	91 500	61	774 130
Nissedal					1	1 900	258 900	136									258 900
Fyresdal																	-
Tokke	2	2 030	1 702 262	839					2	2 600	184 477	71	1	600	12 000	20	1 898 739
Vinje																	-
Sum 2013	8	5 417	3 898 627	720	23	30 518	8 287 197	272	4	3 650	339 877	93	3	2 400	164 400	69	12 690 101
Sum 2012	16	7 714	4 917 441	637	24	41 090	9 147 397	223	14	14 810	2 207 542	149	8	14 450	991 988	69	17 222 596
Sum 2011	0	6 814	4 050 967	595	0	24 440	6 599 673	270	0	10 730	2 408 534	224	0	7 711	1 355 619	176	14 414 793
Sum 2010	5	2 618	1 502 549	574	25	33 770	5 174 010	153	12	7 810	1 550 140	198	6	3 720	363 746	98	8 590 445
Sum 2009	7	2 720	976 770	359	19	27 360	4 562 671	167	11	18 980	1 443 179	76	9	18 230	1 536 451	84	8 519 071
Sum 2008	7	2 325	1 097 234	472	32	37 065	6 304 147	170	4	2 020	300 525	149	8	11 100	582 236	52	8 284 142
Sum 2007	11	5 200	2 567 717	494	44	46 031	7 823 921	170	6	3 820	288 250	75	10	6 915	480 115	69	11 160 003
Sum 2006	4	1 320	658 643	499	20	27 580	2 883 915	105	4	4 550	418 247	92	7	8 000	296 100	37	4 256 905
Sum 2005	7	3 865	1 955 712	506	32	36 475	6 112 720	168	11	9 600	825 889	86	10	11 978	495 152	41	9 389 473
Sum 2004	9	14 405	5 611 895	390	20	26 235	4 814 048	183	16	17 940	2 024 294	113	5	5 050	189 590	38	12 639 827

* Gjelder skogsveier ferdigbygd og godkjent for tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket, både LUF- og statstilskudd (RNB)

** Kostnad for bruer er inkludert i kostnaden og kostaden pr løpemeter vei.

SKOGSVEIER BYGD 2013 - uten tilskudd

	BILVEIER								TRAKTORVEIER								TOTALE
	NYE				OMBYGDE				NYE				OMBYGDE				KOSTNADER
	stk	m	kr	kr/m	stk	m	kr	kr/m	stk	m	kr	kr/m	stk	m	kr	kr/m	kr
Porsgrunn	1	200	50 000	250					3	800	96 000	120	3	1 235	125 000	101	271 000
Skien									5	1 500	187 500	125	3	1 150	120 000	104	307 500
Notodden									4	1 500	100 698	67	2	1 700	31 900	19	132 598
Siljan									4	4 000	320 000	80	3	1 800	144 000	80	464 000
Bamble									5	1 150	213 000	185	3	500	95 000	190	308 000
Kragerø																	-
Drangedal									2	820	92 955	113					92 955
Nome																	-
Bø									4	1 500	11 250	8					11 250
Sauherad					2	130	67 600	520	1	580	58 000	100	1	835	66 800	80	192 400
Tinn									15	10 500	336 000	32	2	750	19 000	25	355 000
Hjartdal					1	300	163 000	543	2	1 300	55 000	42					218 000
Seljord					2	241	39 595	164	5	2 000	96 000	48	1	330	24 000	73	159 595
Kviteseid					1	720	65 116	90	7	8 550	545 075	64	3	2 600	135 000	52	745 191
Nissedal													1	550	136 000	247	136 000
Fyresdal					1	375	67 500	180	4	985	115 000	117	1	680	41 500	61	224 000
Tokke									8	3 100	149 350	48					149 350
Vinje																	-
Sum 2013	1	200	50 000	250	7	1 766	402 811	228	69	38 285	2 375 828	62	23	12 130	938 200	77	3 766 839
Sum 2012	8	1 000	278 360	278	26	4 760	393 925	83	72	26 911	1 335 388	50	5	680	195 600	288	2 203 273
Sum 2011	7	884	143 717	163	15	12 238	759 948	62	40	13 251	645 250	49	9	4 000	175 852	44	1 724 767
Sum 2010	3	650	137 000	211	11	8 750	1 685 935	193	47	19 715	1 256 077	64	13	39 190	317 480	8	3 396 492
Sum 2009	7	850	271 664	320	10	3 475	395 197	114	68	77 595	1 737 163	22	23	14 560	894 280	61	3 298 304
Sum 2008	3	544	127 700	235	27	3 980	496 853	125	125	54 801	2 226 423	41	33	14 691	620 205	42	3 471 181
Sum 2007	10	1 590	538 799	339	31	17 010	878 997	52	126	43 255	1 736 467	40	46	32 785	1 058 524	32	4 212 787
Sum 2006	4	700	76 136	109	22	7 969	885 870	111	72	25 780	1 098 752	43	38	16 210	551 361	34	2 530 435
Sum 2005	7	330	96 382	292	13	2 080	349 224	169	83	32 030	1 111 031	35	17	6 920	346 949	50	1 903 585
Sum 2004	4	770	205 415	267	6	8 454	657 831	78	135	43 775	1 406 250	32	52	14 400	499 590	35	2 769 086

* Gjelder ferdig bygde skogsveier

SKOGFOND 2013

i 1000 kr	Innstående skogfond 1. jan. 2013	INNBETALT			UTBETALT										Innstående skogfond 31. des. 2013		
		Skog-fond	Stats-tilskudd	Under 10 daa	Skog-kultur	Skogs-veger	Vei-vedlike-hold	Skog-bruks-planer	Miljø-tiltak	Bio-energi	Diverse formål	Sum til skog-formål	Frigitt skog-fond	MVA			
Porsgrunn	1 722	246	98	0	186	48	1	0	0	0	0	235	0	4	0	1 827	
Skien	6 027	1 469	2 957	0	1 497	1 221	99	1 424	0	0	8	4 249	2	16	0	6 184	
Notodden	10 971	4 341	1 582	126	1 889	3 013	637	23	0	139	58	5 759	66	112	-14	111 096	
Siljan	630	119	416	0	344	75	0	110	0	0	0	529	6	6	0	623	
Bamble	5 005	1 100	659	2	635	343	72	2	0	0	14	1 066	514	54	0	5 132	
Kragerø	3 614	292	203	0	473	0	53	0	0	0	8	534	0	2	-10	3 583	
Drangedal	8 702	863	420	0	1 087	545	323	10	0	0	25	1 990	1	58	2	7 935	
Nome	5 499	1 086	874	3	1 143	686	107	6	0	0	9	1 951	15	26	0	5 468	
Bø	4 631	357	223	0	832	80	83	3	0	0	20	1 018	0	32	0	4 161	
Sauherad	5 816	517	477	16	787	507	115	0	0	0	15	1 424	4	44	5	5 350	
Tinn	5 575	913	330	0	887	496	262	1	0	0	15	1 661	1	25	0	5 131	
Hjartdal	5 765	987	140	0	401	207	279	754	0	0	17	1 658	100	32	-6	5 108	
Seljord	3 278	570	311	0	148	882	79	0	0	0	5	1 114	0	25	0	3 020	
Kviteseid	5 303	1 110	450	0	627	784	270	0	0	0	27	1 708	4	25	-1	5 127	
Nissedal	5 218	954	342	0	814	286	174	0	0	0	13	1 287	50	35	0	5 141	
Fyresdal	5 088	1 397	799	0	1 805	288	273	11	0	0	29	2 406	70	81	33	4 694	
Tokke	5 215	374	730	19	736	1 181	116	5	5	0	20	2 063	0	30	0	4 271	
Vinje	3 437	293	133	2	291	36	23	12	0	0	15	377	15	24	1	3 421	
Sum 2013	91 497	16 989	11 144	167	14 583	10 679	2 967	2 362	5	139	299	31 029	849	632	9	87 272	
Sum 2012	93 979	18 543	7 917	244	12 316	9 932	4 198	1 238	17	149	89	27 943	388	856	4	91 497	
Sum 2011	88 205	27 772	7 197	62	10 262	11 908	3 010	2 125	19	198	381	27 903	292	893	97	93 979	
Sum 2010	79 642	25 267	6 755	347	10 748	8 457	2 335	349	1	142	432	22 464	723	498	124	88 205	
Sum 2009	86 563	13 365	7 104	356	12 008	9 517	2 702	1 684	9	0	454	26 374	421	916	37	79 640	
Sum 2008	80 567	26 468	7 394	506	12 822	9 549	3 397	163	16	383	425	26 755	747	828	41	86 563	
Sum 2007	71 361	27 470	6 683	508	10 557	10 485	2 131	508	3	0	491	24 174	198	983	101	80 567	
Sum 2006	64 082	17 249	6 239	48	6 887	6 115		1 864			348	15 214	216	777	46	71 361	
Sum 2005	62 007	16 717	8 001	45	9 079	8 705		3 113			681	21 578	96	977	35	64 082	
Sum 2004	61 580	14 366	6 483	53	7 410	8 303		2 498			1 037	19 248	102	1 059	55	62 008	



Spikesetvegen, Tinn

Foto: Per Kristoffersen



FYLKESMANNEN I TELEMARK
LANDBRUKSAVDELINGEN

Postadresse:
Postboks 2603
3702 Skien

Besøksadresse:
Gjerpensgt. 14, Bygg F
Skien
Telefon: 35 58 61 10
Telefaks: 35 52 85 90
E-post: fmtepost@fylkesmannen.no
Internett: www.fylkesmannen.no/telemark



Skog, Luksefjell

Foto: Per Kristoffersen

Forsidebilde: Skog ved Den brente knuten, Kragerø

Foto: Per Kristoffersen